

Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie v MŠ

Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijímajú deti v zmysle § 59 zákona číslo 245/8 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) a v zmysle § 3 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/209 Z. z. (ďalej len „vyhláška o materskej škole“) na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa.

Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijíma:

- spravidla dieťa od 3 do 6 rokov veku,
- dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a ktorému bol odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky,
- dieťa, ktorému bolo dodatočne odložené plnenie povinnej školskej dochádzky,
- dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
-

Výnimočne možno do MŠ prijať aj dieťa mladšie ako 3 roky, ak sú vytvorené vhodné materiálne, personálne a iné podmienky (myslia sa tým aj priestorové a kapacitné podmienky). Na predprimárne vzdelávanie v MŠ nemožno prijať dieťa mladšie ako 2 roky ani na adaptačný pobyt alebo diagnostický pobyt.

V prípade, ak je zvýšený záujem zákonných zástupcov o prijatie detí do MŠ, riaditeľ MŠ pri prijímaní nesmie uprednostniť deti mladšie ako 3 roky pred prijatím starších detí, lebo prijímanie detí mladších ako 3 roky, ako sme už uviedli skôr má byť v súlade so školským zákonom výnimočné, tieto deti možno prijať len vtedy, ak sú uspokojené žiadosti zákonných zástupcov detí, ktoré dovŕšili piaty rok veku, detí s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a detí s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky, ako aj detí vo veku od 3 rokov.

Deti sa do MŠ prijímajú na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú predloží riaditeľovi spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca predloží okrem žiadosti a potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Prijatie žiadosti bez potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa sa považuje za porušenie ustanovenia § 3 ods. 1 vyhlášky o MŠ. Potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa nie je potvrdením o akútnom zdravotnom stave dieťaťa, ale je potvrdením toho, že dieťa netrpí žiadnou takou chorobou, ktorej prejavy alebo dôsledky by mohli ohrozovať výchovu a vzdelávanie ostatných detí alebo akokoľvek negatívne vplývať na jeho pobyt v MŠ. Toto potvrdenie je veľmi dôležité ak lekár uvedie napríklad, že dieťa má epilepsiu, alebo je liečené na cukrovku, príp. iné choroby o ktorých, ak by učiteľky neboli včas a riadne informované, mohli by vážne ohroziť zdravie alebo aj život konkrétneho dieťaťa, príp. aj bezpečnosť a zdravie iných detí.

Dieťa je do MŠ prijaté na základe rozhodnutia o prijatí do MŠ vydaného riaditeľom v súlade s § 5 ods. 14 písm. a) zákona č. 596/203 Z. z. o štátnej správe o školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov z znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/203 Z. z.“). Na celé predškolské obdobie (t.j. až do času, kým nezačne plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole) na základe jednej žiadosti. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neustanovuje, že zákonný zástupcovia predkladajú žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ každoročne. Zákonný zástupca na prijatie dieťaťa do MŠ môže podať aj svoju žiadosť, napr. aj ručne napísanú. Nemusí teda tak urobiť len na tlačive vyrobenom MŠ. Nie je prípustné, aby MŠ trvala len na vyplnení žiadosti, ktorú si ona sama vytvorila. Mnohé MŠ majú vypracované vlastné formuláre žiadostí o prijatie dieťaťa do MŠ, ktorých súčasťou je napr. aj miesto na ktoré potvrdzujú všeobecní lekári pre deti a dorast zdravotný stav dieťaťa.

Ak zákonný zástupca predloží žiadosť prijatie dieťaťa na inom tlačive a potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast na osobitom tlačive, než na tom, ktoré má vypracované MŠ, je riaditeľka MŠ povinná túto žiadosť spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od zákonného zástupcu prevziať.

Ak si MŠ vypracúva vlastný formulár žiadosti, smie na ňom požadovať len tie údaje o dieťati a jeho zákonných zástupcoch, ktoré sú pre rozhodovanie riaditeľa o prijatí/neprijatí dieťaťa do MŠ dôležité.

Do MŠ možno spolu so zdravými deťmi prijať aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V súlade so školským zákonom sa špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou rozumie požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre dieťa, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti dieťaťa a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti. Za dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami môže považovať MŠ len dieťa, ktoré má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení na základe rozhodnutia súdu.

Deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú deti:

- a) so zdravotným znevýhodnením, ktorými sú deti:
 - so zdravotným postihnutím, t. j. deti s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím,
 - deti choré alebo zdravotne oslabené
 - deti s vývinovými poruchami
 - deti s poruchami správania
- b) zo sociálne znevýhodneného prostredia
- c) s nadaním

Prijímanie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami školský zákon aj vyhláška o MŠ umožňuje ale neukladá ako povinnosť riaditeľovi. Riaditeľ vždy pred svojim rozhodnutím musí zvážiť, či na prijatie takéhoto dieťaťa má, alebo nemá vytvorené vhodné podmienky (personálne, priestorové, materiálne atď.), resp. či ich bude schopný po prijatí dieťaťa dodatočne vytvoriť. Počet detí v triede po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s § 28 ods. 12 školského zákona môže byť znížený (ale v závislosti od druhu a stupňa postihnutia ani nemusí) najviac o dve za každé dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vyhláška o MŠ v súvislosti s prijímaním detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ustanovuje, že sa najvyšší počet detí v triede po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami znižuje, ale v praxi sa uplatňuje úzus, že právna norma, s vyššou právnou silou (v tomto prípade školský zákon) je nadradená v právnej norme s nižšou právnou silou, a preto platí v súlade so školským zákonom, že najvyšší počet detí po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami možno znížiť. Do jednej triedy možno zaradiť maximálne 2 deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Z hľadiska prijímania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do MŠ je dôležité ustanovenie § 28 ods. 13 školského zákona v zmysle ktorého výkon práv začleneného dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nemôžu byť obmedzené práva ostatných detí, ktoré sú účastníkmi výchovy a vzdelávania.

V súvislosti s prijímaním detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami odporúčame riaditeľom MŠ:

- v školskom poriadku dôsledne upraviť postup a procedúry prijímania detí

- pred vydaním rozhodnutia o prijatí dieťaťa, ako aj o určení formy výchovy a vzdelávania (celodenná, poldenná, niekoľko hodín, niekoľko dní v týždni, s účasťou zákonného zástupcu na výchove a vzdelávaní...) dôsledne preskúmať všetky podklady a okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na jeho rozhodnutie,
- spolu s rozhodnutím o prijatí dieťaťa poskytnúť zákonným zástupcom v písomnej podobe informáciu o tom, že sú povinní informovať materskú školu o zmenách v zdravotnom stave dieťaťa alebo o iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávanie dieťaťa (§ 144 ods. 7 písm. d) školského zákona) a tiež informovať zákonných zástupcov o tom, že ak tak neurobia, riaditeľ po nástupe dieťaťa do MŠ, po zistení okolností ovplyvňujúcich výchovu a vzdelávanie pristúpi k tomu, že určí diagnostický pobyt dieťaťa, počas ktorého sa overí, či dôjde k zmene výchovy a vzdelávania (§ 108 školského zákona), príp. či pristúpi, po predchádzajúcom upozornení zákonného zástupcu k vydanie rozhodnutia buď o prerušení dochádzky dieťaťa do MŠ, alebo o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania z toho dôvodu, že MŠ nie je schopná vzhľadom na svoje podmienky poskytnúť výchovu a vzdelávanie primeranú druhu a stupňu zdravotného znevýhodnenia dieťaťa,
- mať celú komunikáciu s takýmito zákonnými zástupcami zaznamenanú písomne a riadne evidovanú, lebo potrebujú chrániť seba, svoje učiteľky a samozrejme všetky deti, ktoré navštevujú MŠ.

Ak riaditeľ prijíma do MŠ dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musí od zákonného zástupu požadovať okrem žiadosti a potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (zariadením výchovného poradenstva prevencie je v súlade s § 130 ods. 2 písm. a) a b) školského zákona centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centrum špeciálno-pedagogického poradenstva).

§ 59 ods. 5 školského zákona – ak sa do MŠ prijíma dieťa so zmyslovým a telesným postihnutím, k žiadosti sa prikladá aj vyjadrenie príslušného odborného lekára.

K prijatiu dieťaťa, ktoré má odloženú povinnú školskú dochádzku predchádza vydanie rozhodnutia o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky riaditeľom základnej školy a následné predloženie tohto rozhodnutia zákonným zástupcom riaditeľovi MŠ spravidla do 15. apríla (alebo neskôr vzhľadom na vyšetrenie školskej spôsobilosti), aby riaditeľ mohol „rezervovať“ tomuto dieťaťu miesto v MŠ (iba z etického hľadiska, žiadny predpis mu to neukladá).

V prípade dieťaťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky, ak zákonný zástupca prinesie/predloží rozhodnutie o odklone plnenia povinnej školskej dochádzky v čase, keď je dieťa ešte riadnym dieťaťom MŠ, nejde o nové prijatie, ale o pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní MŠ, a preto zákonný zástupca nie je povinný predložiť riaditeľke opätovne žiadosť o prijatie spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa.

Do MŠ sa prijímajú deti priebežne, alebo pre nasledujúci školský rok. Priebežne sa prijímajú deti vtedy, ak je v MŠ voľná kapacita – neobstojí neprijatie dieťaťa z dôvodu, že naň zriaďovateľ nedostane peniaze. Riaditeľ po dohode so zriaďovateľom určí miesto a termín na podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie pre nasledujúci školský rok a podmienky na prijatie zverejní na budove MŠ a inom verejne prístupnom mieste spravidla od 15. februára do 15. marca.

Riaditeľ spolu s miestom a termínom zverejní aj podmienky prijímania detí do MŠ.

Riaditeľ akceptuje podmienky prijímania detí stanovené školským zákonom:

- prednostne sa do MŠ prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku
- deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky
- deti s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky